

GYNEKOLOGICKÁ OPERATIVA U HIV POZITIVNÍCH

Mikysková I., Mojhová M.
GPK Nemocnice Na Bulovce
přednosta prof. MUDr. Michael Halaška,
DrSc.

HIV

- Virus ze skupiny lidských retrovirů, typ 1 a 2
- Zdroj nákazy – jen člověk
- Enormní plasticita a mutagenost / obtíže s vývojem očkovací látky, vznik resistance
- Citlivý na teplo – inaktivace: teplota 60 st C po dobu 30 min., T 100 st C po 20 min
- Citlivý na desinfekci /chlór, ethylalkohol
- Po zaschnutí virus rychle hyne

PROKÁZANÉ CESTY PŘENOSU

- Nechráněný pohlavní styk v poměru 2:1 z muže na ženu, mnohem rizikovější – anální styk
- Krevní převod
- Úraz / u zdravotnického personálu
- Narkomani společnou injekční jehlou
- Vertikálně - převážně za porodu

Přenos HIV je podobný přenosu HBV

X...nakažlivost virové hepatitidy B je asi 20x vyšší

HIV citlivý na teplo a většinu dezinfekčních prostředků

...“k prevenci nákazy stačí dodržování zásad stanovených k prevenci HB“ /Metodický návod k řešení problematiky infekce HIV/AIDS v ČR

č. 8/2003 Věstníku MZ ČR

...“pacienti s HIV infekcí mohou být vyšetřováni a hospitalizováni v kterémkoli zdravotnickém zařízení“

LEGISLATIVA

Zákon 258/2000 Sb. O ochraně veřejného zdraví:

- Osoba HIV + je povinna lékaře o své nemoci informovat před vyšetřením, léčbou, přijetím do ústavní péče
- Vyšetření na HIV je dobrovolné / s výjimkou dárců orgánů, tkání, krve, spermatu, mateřského mléka
- Vyšetření bez souhlasu: těhotné, osoby v bezvědomí, kde v dif.dg. uvažujeme o HIV/AIDS, osoby povinně léčené pro pohlavní nemoc, osoby obviněné z trestného činu ohrožování pohlavní nemocí

DIAGNOSTIKA:

Průkaz specifických protilátek v séru

...těhotné:

pozitivní skrínig vyšetření vzorku krve

v Národní referenční laboratoři pro AIDS v SZÚ

....pozitivní konfirmační test NRL hlásí vedoucímu příslušného AIDS centra dle místa odběru

....a AIDS centru při NNB

Výhody znalosti HIV pozitivivity

- Je-li alternativa – přednostní volba konzervativního postupu
- Předoperační vyšetření virové nálože
- Naplánování operace na optimální období
- Hospitalizace na KIPTN
- Operace na sále infekční kliniky
- Použití ochranných prostředků
- Volba zkušeného a sehraného operačního týmu – důvěra, klid, rozvaha

Obecná pravidla v chirurgii

- Nepředávat ostré předměty z ruky do ruky
- Nebrat jehlu prsty
- Snaha o co nejmenší krevní ztráty
- Ostré kontaminované předměty jen do schválených odpadních nádob
- Odstranit z operačního sálu vše nepotřebné

Způsoby ochrany personálu při operaci HIV pozitivní pacientky

- Používání ochranných pomůcek:
 - dvojí rukavice
 - obličejová maska – ústenka
 - brýle – ochranný štít
 - nepropustný operační empír
- Operační techniky
- Úklid operačního sálu – volba dezinfekce...

STATISTIKA GYN. OPERACÍ PROVEDENÝCH NA INFEKČNÍ KLINICE NNB 2009 -2014

Rok	Císařské řezy	Aborty	LPT	LPSK	Ostatní
2009	12x	2x UPT 1x spont.	HEA+AE – benigní tu ovaria GEU . SE		1x konizace CIN III
2010	10x	4x UPT	sterilizace		1x kyretáž
2011	5x	2x UPT			2x kyretáž
2012	8x	1x UPT		1x – resekce ovaria	1x kyretáž 1x konizace CIN II
2013	16x	2x UPT 1x 19.tý 1x spont.	Myom- ectomie+S E /sterilita/		1x konizace CIN II
2014	8x	1x UPT 24.tý 2x spont.		LPSK – SE pro GEU	

Předoperační příprava HIV-pozitivní těhotné

- Od 14.t.t. antiretrovirotika
- Vyšetření VL
- Ve 36. t.t. vyšetření v RP GPK
- Termín porodu po 37+0
- Pre- a peroperační podání antiretrovirotik /zidovudine/ a ATB /cefuroxim/

/vertik. přenos: 2-4%, bez terapie v 15-30%/

CÍSAŘSKÝ ŘEZ V SAB

Porody

- Spontánně – průměrně 1x ročně

.....pro příliš pokročilý nález

.....na vlastní přání / do HVL 50 kopií/ml

- **Císařským řezem – sec. Misgav-Ladach**

.....menší krevní ztráta

.....kratší doba operace

skalpel jen 2x : kůže-podkoží-fascie a děloha –

nepodáváme z ruky do ruky

manipulace s jehlou – jen v nástroji

uzlení přes jehelec

přednost odsávání před sušením

přednost koagulace před opichem

sutura dělohy / 1 vrstvě pokračující steh/, fascie a kůže

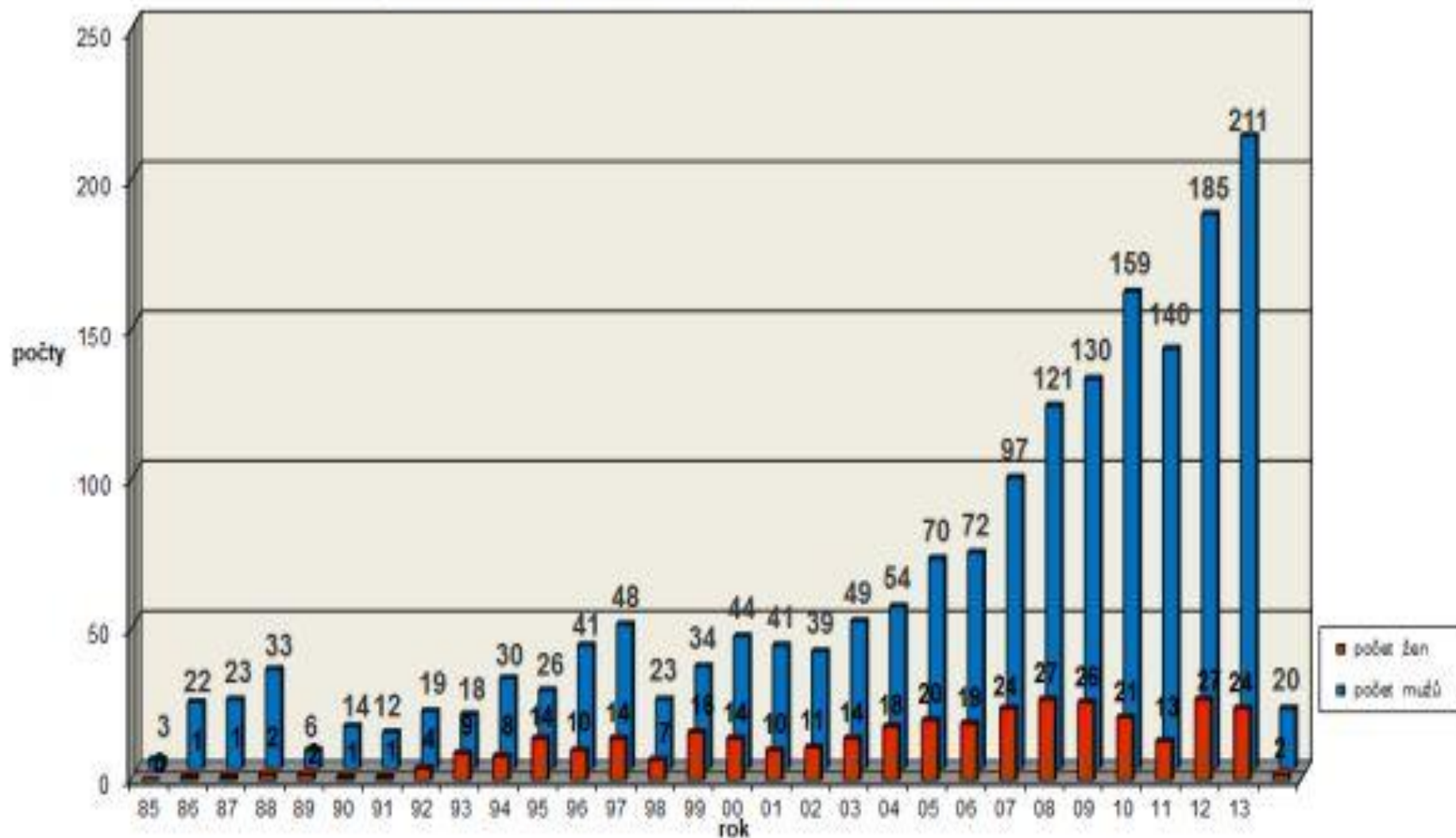
POOPERAČNÍ KOMPLIKACE

- HIV pozitivní dospělý, který má CD4 nad 500 a nemá přidružené onem. – stejná šance na nekomplikované zhojení jako HIV negativní
- U HIV pozitivních s nižšími hladinami CD4 /pod 200/ častěji komplikují pooperační stav oportunní infekce než ranné komplikace

Nové případy HIV muži - ženy

v letech 1985 - 31.1.2014

zdroj: Národní referenční laboratoř pro AIDS v SZÚ Praha

Statistiky

V ČR k 31.8.2014... 2674 nakažených, z toho 491 žen /SZÚ/
/v letech 1996 – 2012 v ČR 196 známých případů těhotenství
u HIV pozitivních/

V letech 2002 – 2013 v NNB 97 císařských řezů, 98 dětí

Od r. 2001 nebyl v ČR zaznamenán vertikální přenos HIV,
před r. 2001 6x, z toho 2 cizinky /SZÚ/

Nozokomiální přenos 4x

ZÁVĚR

- Většina netěhotných pacientek, včetně operantek není na HIV vyšetřena a neznáme jejich HIV status
- Část těhotných se nepodrobí dispenzarizaci v těhotenské poradně a přichází k porodu bez potřebných vyšetření

**Ke každé pacientce
přistupujeme jako k
potenciálně HIV infekční**

děkuji za pozornost....